

De nieuwsfabriek

M6.1

Wie of wat maakt onze school zo speciaal?

Opdracht: De leerlingen laten op een creatieve en mediawijze manier zien wat de school in de vorm van een foto-, video/film- of geluidsreportage speciaal maakt.

Groep:	6
Tijdsduur Voorbereiding:	± 45 minuten (Hangt af van de voorkennis en technische randvoorwaarden.)
Tijdsduur Kijken:	15 minuten
Tijdsduur Maken:	30 minuten
Tijdsduur Verwoorden:	30 minuten
Focus op competentiegroep:	Gebruik:
	G1: Communiqueert via diverse applicaties met vrienden en klasgenoten. Kan geschikte apparaat/platform bij doel kiezen.
Mediawijsheid competentie:	B1: Kan benoemen hoe media een rol spelen in eigen leven, hoe met media omgegaan wordt. B2: Herkent veelgebruikte standaardtechnieken en begrijpt hoe mediaproducten deze technieken inzetten om hun doelstellingen te realiseren. B3: Kan boodschap uit verschillende bronnen halen en verschillen aangeven.
Facultatief:	C2: Bewerkt unieke eigen gemaakte content met in achtning van gangbare maatschappelijke waarden en normen in voorgeschreven toepassing. G2: Kan eenvoudige software downloaden, installeren en gebruiken.

Leerdoelen:

- Leerling wordt zich bewust van de totstandkoming van nieuws.
- Leerling weet welke technieken worden gebruikt bij het maken van beelden.
- Leerling is in staat om met een mobiele telefoon of met een ander type camera of recorder zelfstandig (foto-, film- of geluids-)opnames te maken.

Meer informatie:

Deze les kan opgesplitst worden in meerdere lessen en facultatief aangevuld worden met het bewerken en samenvoegen van de gemaakte content via een foto- of videobewerkingsprogramma. Het geheel kan met een PowerPointpresentatie of via online dienst gepresenteerd worden.

Kijken!

Vorbereiding

- Bedenk welk KJK-leerdoel je wilt benadrukken:
 - De leerling herkent en heeft begrip van het begrip nieuws en een nieuwsitem.
 - De leerling herkent en heeft begrip van de vier lagen waarmee je naar een beeld kunt kijken.
 - De leerling herkent en heeft begrip van het begrip podcast, mp3 als geluidsopname.

Benodigheden:

- Een computer verbonden met een digitaal schoolbord en internet.
- YouTube

Lessuggesties

- Activeer voorkennis door via de site <http://jeugdjournaal.nl/> of het YouTubekanaal <https://www.youtube.com/user/Jeugdjournaal> een nieuwsitem van de vorige dag of een van de beste filmpjes uit het NOS Jeugdjournaal te tonen.
- Vraag aan de leerlingen:
 - op welke gebieden kun je allemaal keuzes maken bij het maken van een nieuwsitem? (Hint: onderwerp, woordgebruik, wie interview je, hoe lang is het item, waar richt je de camera op, hoe combineer je beeld en geluid, etc.)
 - welke invloed kunnen die keuzes hebben op hoe je een mening over een nieuwsitem vormt?
- Laat het filmpje over nieuws zien: <https://youtu.be/8Xn3USo7hjs>
- Behandel de vier lagen waarmee je naar een beeld kunt kijken (bijlage 7):
Filmische laag: wat zie je?
Narratieve laag: wat vertelt het beeld?
Semantische laag: wat betekenen de onderdelen in het beeld?
Retorische laag: waarvan wil dit beeld jou overtuigen?

Toon uitleg camerastandpunten: <https://youtu.be/zVXE7FlmldU>

Toon uitleg belichting : <https://youtu.be/MWsZSKnruYk>

Toon uitleg locatie: <https://youtu.be/GLv5DtF8Gis>

Toon deze uitleg (ook) voor foto opnames: <http://willemwever.kro-ncrv.nl/televisie/aflevering/20890-0>

- Werk toe naar de opdracht: wat maakt de school zo speciaal (voor jou)?
Neem de 'tips presenteren' van het Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid (z.d.) uit bijlage 7 door met de leerlingen.
Als zij een geluidsopname gaan maken, wat is bij hen dan extra van belang?
- Herhaal dat het standpunt van de camera veel effect kan hebben op hoe wij als kijker het beeld ervaren.
- Herhaal dat je met licht verhalen kunt vertellen. Door met lampen iemand te beschijnen/belichten, kun je iemand in een handomdraai omtoveren in een schurk of juist in een held. Met licht stuur je de aandacht van de kijker of schep je precies de sfeer die je wilt.
- Herhaal dat de locatie waar een scène zich afspeelt voor een groot deel de sfeer bepaalt. Soms kun je met een paar simpele ingrepen al een heel ander gevoel geven aan een eerst zo saai leslokaal.

Maken!

Opdracht: de leerlingen maken een kort nieuwsitem van twee minuten over wat de school zo speciaal maakt. Bepaal aan de hand van de groepsgrootte en middelen of de leerlingen in groepjes van 2, 3 of meer leerlingen aan de slag gaan.

Vorbereiding

- Bedenk welk MAAK-leerdoel je wilt benadrukken:
 - De leerling past de technieken toe bij het maken van de (foto-, film- of geluids-) opnames.
 - De leerling is in staat om met de mobiele telefoon of met een ander type camera of recorder zelfstandig (foto-, film- of geluids-)opnames te maken.

Benodigdheden

Voor deze les zijn een aantal materialen noodzakelijk. De benodigde materialen zijn afhankelijk van de keuze voor de verwerking van de opdracht in een foto-, film- en/of geluidsopname:

- Diverse videocamera's of digitale fototoestellen met camera incl. usb-kabel of wifi voor draadloos overzetten.
Of maak (extra) gebruik van de mobiele telefoon (smartphone) van de leerling met camera en internettoegang en/of maak gebruik van (extra) tablets met camera en internettoegang.
- Een laptop of computer met internettoegang
- Een account van YouTube (kanaal)
- Toestemming om te filmen in de school
- Toestemming voor het gebruik van de opnames voor een ouderavond, als nieuwsitem of PR tool voor de school op de website en/of sociaal mediakanaal
- (Optioneel) wifi
- (Optioneel) verkleedspullen
- (Optioneel (handheld) voicerecorder, mobiele telefoon of tablet met dictafoon/voicerecording app

N.B. Zorg dat alle benodigde apparatuur in de ruimte aanwezig is, dat batterijen opgeladen zijn, alle kabels beschikbaar zijn en dat alles goed werkt. Vraag eventueel hulp of tips aan de beheerder van het schoolnetwerk en aan de beheerder van de (sociale) mediakanalen.

Lessuggesties

- Bepaal en bespreek met de klas waar de foto-, film- en/of geluidsopname aan moet voldoen: kwaliteit, duur van de (totale) opname. Houd er rekening mee of je wel of niet de opname gaat/kan bewerken.
- Vertel waar de leerlingen wel of geen opnames mogen maken. Waarvoor is toestemming gegeven?
- Geef afhankelijk van de beschikbare tijd (lesuur, projectweek) aan hoeveel tijd ze voor de opdracht krijgen.
- Stel voor dat ze als groep eerst hun idee uitwerken in een mindmap, voordat ze opnames gaan maken.

Verwoorden!

Vorbereiding

Bedenk welk VERWOORD-leerdoel je wilt benadrukken:

- De leerling kan vertellen over de media die hij of zij gebruikt
- De leerling kan vertellen over de keuzes van het standpunt, de belichting en locatie bij het maken van de foto-, film- en/of geluidsopname.

Reflectie/presentatie

Afhankelijk van de beschikbare tijd, bekijk of beluister je alle opnames van de klas. De groepjes vertellen kort over het maakproces en de keuzes erin.

Bedenk samen met de leerlingen hoe je al de nieuwsitems kunt laten zien aan andere klassen en/of ouders en begeleiders. Is het leuk voor een ouderavond? Voor op de website of een sociale mediakanaal? Waarom is het geschikt en hoe gaan jullie dat bekend maken? Maak een plan van aanpak.

Bijlage 7

Online workshop Mediawijsheid/beeldgeletterdheid

Om mee te kunnen doen in de samenleving vol media is mediawijsheid onmisbaar. Een van de aspecten van mediawijsheid is beeldgeletterdheid; ook wel 'begrijpend kijken' genoemd. Kinderen zien eindeloos veel beelden voorbijkomen; in het nieuws, maar ook op sociale media, zoals YouTube. De online workshop Mediawijsheid biedt leraren handvatten die zij nodig hebben om op een goede manier met leerlingen te kunnen praten over deze beelden.

<https://www.kennisnet.nl/artikel/deze-online-workshop-helpt-je-op-weg-met-mediawijsheid/>

http://maken.wikiwijs.nl/68532/Workshop_Mediawijsheid#!page-1588777

Vier lagen waarmee je naar een beeld kunt kijken

http://maken.wikiwijs.nl/68532/Workshop_Mediawijsheid%20-%20!page-1588777#!page-1588786

Camerastandpunten

http://maken.wikiwijs.nl/68532/Workshop_Mediawijsheid%20-%20!page-1588777#!page-1588778

Belichting

http://maken.wikiwijs.nl/68532/Workshop_Mediawijsheid%20-%20!page-1588777#!page-1588782

Locatie

http://maken.wikiwijs.nl/68532/Workshop_Mediawijsheid%20-%20!page-1588777#!page-1588784

Tips presenteren

<http://files.beeldengeluid.nl/pdf/presentatietips2.pdf>

Podcasting in het onderwijs -verouderd:

<http://www.schoolpost.nl/pdf/kennisnet/kn050.pdf>

Opslag en beheer podcast

<https://soundcloud.com/for/podcasting>

Podcast

Een podcast is volgens Wikipedia (2016) een audiouitzending waarbij het geluidsbestand op aanvraag wordt aangeboden door middel van webfeeds. Dankzij de introductie van draagbare mp3-spelers zoals de iPod was deze vorm van uitzenden snel populair onder radioamateurs. De term podcast is dan ook een samentrekking van iPod en broadcast (Engels voor 'uitzenden').

<https://nl.wikipedia.org/wiki/Podcast>

Leessuggestie kinderen

Achter de schermen bij het NOS Jeugdjournaal, Jan Paul Schutten; illustraties: Katrien Holland

35 jaar NOS Jeugdjournaal: dat verdient een boek! In deze handzame uitgave nemen we een kijkje achter de schermen aan de hand van 'een dag aan het werk voor 600 seconden Jeugdjournaal'. Het hele proces is een opeenstapeling van feiten, voorbeelden en ervaringen en is gekoppeld aan één dag (van 05.53 uur tot 18.38 uur). Er is plek voor elke vorm van journalistieke activiteit én voor alles wat nog meer nodig is om een goede en betrouwbare live-uitzending te maken. Tussen de informatieve tekst die (ver)beeldend, humoristisch en feitelijk is staan vlotte kleine zwart-wittekeningen. In meer dan twintig kaders wordt een veelheid van informatie, kennis, feiten en weetjes uitgelicht en uitgelegd. Een enkel interview op een hele pagina (met zwart-witfoto) laat iets meer zien van presentatoren of (eind)redacteurs. Met achterin foto's van de overige Jeugdjournaal-medewerkers. Rijke uitgave van een bekende auteur die al twee Gouden Griffels won, en die naadloos aansluit bij het Jeugdjournaal: informatief met een knipoog, en je doelgroep zéér serieus nemen! Vanaf ca. 9 t/m 12 jaar.

Verdieping fotografie/fotograaf

<https://www.bibliotheek.nl/werkstuk/basisschool-groep-5-6/de-samenleving/fotograaf.html>

<http://willemwever.kro-ncrv.nl/televisie/aflevering/20890-0>

Bronnen:

Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid (z.d.). tips presenteren. Gedownload op 9 september 2016, van <http://files.beeldengeluid.nl/pdf/presentatietips2.pdf>

Kennisnet Digitale geletterdheid. (2016, 10 mei). Workshop Mediawijsheid. Gedownload op 9 september 2016, van http://maken.wikiwijs.nl/68532/Workshop_Mediawijsheid%20-%20page-1588777#|page-1588736

Spelpartnershop. (2015, 8 december). MediaMatch the Movie [videobestand]. Geraadpleegd op 9 september 2016, van <https://youtu.be/fjVOCaF5zzg>

Stichting Kennisnet (2015). Sociale media in het speciaal onderwijs. Gedownload op 9 september 2016, van https://www.kennisnet.nl/fileadmin/kennisnet/publicatie/Sociale_media_in_het_speciaal_onderrwijs.pdf

Wikipedia. (2016, 24 oktober). Podcast. Geraadpleegd op 28 oktober 2016, van <https://nl.wikipedia.org/wiki/Podcast>